

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
20 december 2022

Ons kenmerk
PZH-2022-821476932
DOS-2020-0004716

Bijlagen
1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Tweede voortgangsrapportage ontwikkelprogramma Gezond en Veilig

Geachte Statenleden,

Met veel plezier bieden we u de tweede voortgangsrapportage over het Ontwikkelprogramma Gezond en Veilig aan.

Gezondheid en veiligheid zijn een groot goed voor onze inwoners. Veel factoren hebben hier invloed op: van gezonde voeding, goede zorg, voldoende beweging tot het reduceren van uitstoot van vervuilende stoffen. Vanuit onze rol en taken draagt ook de provincie aan gezondheid en veiligheid bij. Wij hebben in de Startnotitie Gezond en Veilig (PZH-2020-752505939) de ambitie uitgesproken om deze bijdrage te vergroten. Hiervoor hebben we een ontwikkelprogramma Gezond en Veilig opgezet. In de eerste voortgangsrapportage (PZH-2021-791204751) hebben we aangegeven op welke wijze de provincie al aan gezondheid en veiligheid werkt en op welke wijze we deze bijdrage willen vergroten. Op basis van de voornemens in de startnotitie, die in de eerste voortgangsrapportage zijn uitgewerkt, zijn we het afgelopen jaar aan de slag gegaan. Wij hebben daarbij gekeken op welke wijze we vanuit onze taken en opgaven en aanvullend op wat er al binnen de opgaven wordt ontwikkeld en uitgevoerd, kunnen bijdragen aan de gezondheid van onze inwoners en hoe deze inspanningen samen met de inzet van andere partners kan bijdragen aan een gezonde leefomgeving.

Met onze partners hebben wij gewerkt aan een droom voor een gezonde leefomgeving. De droom is *“De maatschappij is gezond ingericht, als een Blue Zone – de gebieden in de wereld waar mensen relatief oud worden. Ondernemers verdienen hun geld met producten die bijdragen aan gezondheid, het medische systeem werkt aan gezondheid en steden en dorpen zijn vooral geschikt voor lopen en fietsen. Er is ruimte voor groen en er zijn vitale ontmoetingsplekken. Ziekten ten gevolge van milieuvervuiling behoren tot het verleden. Iedereen maakt vanuit zijn of haar werk of dagelijkse bezigheden deze samenleving mede mogelijk. Gezondheidsverschillen behoren tot het verleden.”*

In verschillende projecten hebben we eerste, betekenisvolle stappen gezet die bouwsteen zijn voor substantiële veranderingen die we de komende jaren kunnen uitbouwen. Zo geven we een subsidie voor het vergroenen van acht schoolpleinen in versteende wijken, als stap in een coalitie van partners die samen 575 groene schoolpleinen wil realiseren. Bedoeling is dat we leren hoe deze pleinen niet alleen ten dienste van het onderwijs staan, maar ook bijdragen aan een leefbare wijk, biodiversiteit en klimaatadaptatie. Eenzelfde ambitie hebben we ten aanzien van werklandschappen van de toekomst, waarbij we met het vergroenen van bedrijventerreinen ook investeren in duurzaamheid, arbeidsproductiviteit en vastgoedwaarde. Met positieve gezondheid op de tekentafel dragen we bij aan het gezonder maken van bestaande en nieuwe woonwijken, omdat we niet alleen kijken naar aantallen woningen en het werken binnen de wettelijke kaders maar ook kijken naar de mate waarin een woonomgeving bijdraagt aan het vergroten van de kwaliteit van het leven van de inwoners. Doordat we al deze activiteiten uitvoeren samen met partners van onder meer de GGD, kennisinstellingen en gemeenten, hebben we geleerd op welke wijze deze inspanningen aanvullend zijn op de werkzaamheden van andere partijen en hoe we samen een gezonder Zuid-Holland dichterbij brengen.

Met deze inspanningen vanuit het ontwikkelprogramma en de inzet vanuit de andere opgaven hebben we een eerste antwoord gekregen op de vraag of en op welke wijze de provincie Zuid-Holland kan bijdragen aan de gezondheid van de inwoners. Samengevat komen we tot de volgende conclusies:

Er zijn kansen om vanuit provinciale taken bij te dragen aan gezondheid en een gezonde leefomgeving De verantwoordelijkheid voor thema's als de ruimte, de leefomgeving en een concurrerende economie geeft de provincie de gelegenheid om kansen te verzilveren op het terrein van het bevorderen van gezondheid. Dit is een positief frame: kunnen we de leefomgeving en de economie zo inrichten dat deze bijdraagt aan gezondheid (en deze niet schaadt).

Gezondheid voegt het perspectief van de mens toe als essentieel element bij het maken en uitvoeren van provinciaal beleid, sluit aan bij brede welvaart en verhoogt zo de kwaliteit van het handelen van de provincie. Het begrip positieve gezondheid is leidend in het programma. De definitie luidt: het vermogen van mensen om regie te voeren over hun leven in het licht van met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Vraag die centraal staat is of provinciaal beleid hier aan bijdraagt. Daarmee is gezondheid een noodzakelijke aanvulling op de bestaande, provinciale perspectieven, die soms wat verder van de inwoners af staan. Zo zorgt de aandacht voor gezondheid niet alleen voor een gezondere samenleving maar kan het ook de kwaliteit van het handelen van de provincie vergroten.

De gemeenschappelijke droom van een Blue Zone inspireert en concretiseert Gezondheid is een inspirerend thema om aan te werken omdat iedereen er persoonlijk mee te maken heeft. De Blue Zone is een inspirerend concept. Blue zones zijn gebieden in de wereld waar mensen relatief lang en gezond leven. Veel mensen worden er ouder dan 100 jaar. De mensen die in de verschillende blue zones wonen vertonen veel overeenkomsten als het

